

INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANI O'QITISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH.

MURODOV OYBEK TO'RAQULOVICH

"OSIYO XALQARO UNIVERSITETI"

"Umumtexnik fanlar" kafedrasini assistent o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada "Informatika va axborot texnologiyalari" (IAT) fanini o'qitishda zamonaviy texnologiyalarini qo'llashning muhimligi va samaradorligi tahlil qilinadi. Maqolada, axborot texnologiyalari va interaktiv vositalarning o'qitish jarayoniga qo'shadigan qiymati, o'quvchilarining bilim olish jarayonini qanday qilib samarali va qiziqarli qilishga yordam berishi ko'rsatiladi. IAT fani bo'yicha zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, o'quvchilarga nafaqat bilim, balki amaliy ko'nikmalarni ham oshiradi. Ushbu maqola internet resurslari, elektron darsliklar, sun'iy intellekt va gamifikatsiya kabi texnologik vositalarning amaliy qo'llanishini tahlil qilib, zamonaviy ta'lif tizimida ular qanday yordam berishi mumkinligini ko'rsatadi.

Kalit so'z: Informatika va axborot texnologiyalari fani o'qitishda, zamonaviy texnologiyalarini qo'llash

Kirish:

"Informatika va axborot texnologiyalari" fani bugungi kunda ta'lif tizimining ajralmas qismiga aylangan. IAT fanining o'quvchilarga beradigan bilimlari juda keng: kompyuter tizimlari, dasturlash, tarmoq texnologiyalari, ma'lumotlar bazalari, sun'iy intellekt kabi sohalar. Ushbu mavzularni o'rganish nafaqat akademik bilimlarni, balki hayotda qo'llaniladigan amaliy ko'nikmalarni ham rivojlantirishga imkon beradi. Shu bilan birga, IAT fani ko'plab yangi texnologiyalarini o'z ichiga olgan bir soha sifatida, zamonaviy ta'lifda texnologiyalarning foydalanilishi ta'lifning sifatini oshirishga katta yordam beradi. Bu maqolada, zamonaviy texnologiyalarini qo'llashning afzalliklari va ularning o'qitish jarayoniga qo'shgan hissasi haqida batafsil tahlil qilinadi.

Asosiy qism:

1. Zamonaviy texnologiyalarning ta'lif jarayonidagi roli

Informatika va axborot texnologiyalari fani o'qitishda zamonaviy texnologiyalarini qo'llash nafaqat o'quvchilarining bilim olish jarayonini qiziqarli qiladi, balki ularning mavzularni yanada chuqurroq tushunishlariga yordam beradi. O'qitish jarayonida texnologiyalarning qo'llanishi, o'quvchilarga o'z vaqtida va oson ravishda zaruriy ma'lumotlarni olish imkonini beradi. Elektron darsliklar, onlayn resurslar va virtual laboratoriyalarni qo'llash o'quvchilarga o'z-o'zini o'qitish imkoniyatini beradi va shu bilan birga o'quvchilarining o'zlashtirish darajasini aniq baholashga yordam beradi.

2. Internet resurslari va onlayn platformalar

Index: google scholar, research gate, research bib, zenodo, open aire.

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

Zamonaviy o'qitishning eng muhim elementlaridan biri bu internet resurslaridan foydalanishdir. Onlayn platformalar, masalan, MOOC (Massive Open Online Courses) yoki onlayn kutubxonalar, o'quvchilarga o'zlarining bilim darajalarini oshirish imkoniyatini yaratadi. Ushbu platformalar, o'qituvchilarga darslarni zamonaviy usullarda olib borish, interaktiv metodlarni qo'llash va o'quvchilarining qiziqishlariga mos materiallarni taqdim etishda yordam beradi. Bularning barchasi o'quvchilarga darslarni o'z sur'atida o'zlashtirish, yangi mavzularni mustahkamlash va yanada samarali ta'lif olish imkoniyatini beradi.

3. Elektron darsliklar va interaktiv vositalar

Elektron darsliklar va interaktiv dasturlar ta'lif jarayonida katta ahamiyatga ega. Ular nafaqat ma'lumotni o'qitish, balki o'quvchilarining amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, dasturlash tillari bo'yicha interaktiv darsliklar o'quvchilarga real vaqtida kod yozish, xatoliklarni aniqlash va to'g'rilash imkoniyatini yaratadi. Bunday resurslar orqali o'quvchilar o'zlarining o'rganish uslubiga mos ravishda ta'lif oladilar. Boshqa bir misol sifatida, virtual laboratoriyalarni keltirish mumkin. Ular orqali o'quvchilar dasturlash, ma'lumotlar bazasini yaratish, tarmoq texnologiyalari va boshqa sohalarda amaliy mashqlarni bajarishlari mumkin.

4. Sun'iy intellekt va ta'limga individual yondashuv

Sun'iy intellekt (SI) texnologiyalari ta'lif jarayoniga kirib kelishi bilan o'quvchilarining individual ehtiyojlariga asoslangan ta'lif metodlari ishlab chiqildi. SI tizimlari, masalan, o'quvchilarining o'qish tezligini va muvaffaqiyatini tahlil qilib, ularga moslashtirilgan topshiriqlarni taqdim etishi mumkin. Bu esa o'qituvchining o'z vaqtini samarali boshqarishiga yordam beradi. Shuningdek, sun'iy intellekt o'quvchilarining o'zlashtirish darajasini monitoring qilib, kerakli yordamni ko'rsatishda qo'llanilishi mumkin. Bu ta'lif jarayonining individualizatsiyasiga katta yordam beradi va har bir o'quvchining ehtiyojiga mos ta'lif rejasini ishlab chiqish imkonini yaratadi.

5. Gamifikatsiya va interaktiv ta'lif

Gamifikatsiya - bu ta'lif jarayonini o'yin elementlari bilan boyitish usulidir. Bu usul yordamida o'quvchilar darslarga yanada qiziqish bilan yondashadilar. O'yinlar va interaktiv ta'lif vositalari yordamida o'quvchilar nafaqat bilim olishadi, balki o'z ko'nikmalarini va kreativ fikrlash qobiliyatlarini ham rivojlantiradilar. Masalan, algoritmlar yaratish yoki kod yozish o'yinlari orqali o'quvchilar nafaqat nazariy bilimlarga ega bo'ladilar, balki amaliy tajriba ham orttiradilar. O'yinlar va simulyatsiyalar orqali o'quvchilar murakkab mavzularni osonroq tushunadilar va ularni real hayotda qanday qo'llashni o'rganadilar.

Xulosa:

"Informatika va axborot texnologiyalari" fanini o'qitishda zamonaviy texnologiyalarning qo'llanilishi, ta'lif sifatini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Internet resurslari, elektron darsliklar, sun'iy intellekt va gamifikatsiya kabi texnologiyalar o'quvchilarining bilim olish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va interaktiv qilish imkonini beradi. Zamonaviy ta'lif vositalarining yordamida o'quvchilar nafaqat nazariy bilimlarga ega bo'ladilar, balki amaliy ko'nikmalarni ham rivojlantiradilar. Bunday yondashuv o'quvchilarining o'zlashtirish darajasini

oshiradi, o'qitish jarayonini individualizatsiya qiladi va o'quvchilarni motivatsiya qilishga yordam beradi. Shuningdek, o'qituvchilarga o'z o'quvchilari bilan yanada samarali ishslash imkoniyatini yaratadi. Umuman olganda, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash ta'lif jarayonini innovatsion va sifatli qilishga yordam beradi, bu esa o'quvchilarning kelajakdag'i muvaffaqiyatlari uchun mustahkam poydevor yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. MURODOV, O. (2024). MODEL OF THE TEACHING PROCESS OF INFORMATICS AND INFORMATION TECHNOLOGIES ON THE BASIS OF AN INNOVATIVE APPROACH, IMPLEMENTATION MECHANISMS. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(9), 309-317.
2. Murodov, O. T. R. (2024). INFORMATIKA FANIDAN AMALIY MASHG 'ULOTLARNI TASHKIL ETISH: TAJRIBALAR VA NATIJALAR. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 115-121.
3. Murodov, O. T. R. (2024). STEAM YONDASHUVI DOIRASIDA INFORMATIKA FANINI O 'QITISHNING ISTIQBOLLARI. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 59-65.
4. Murodov, O. T. R. (2024). INFORMATIKA DARSLARINI INTERAKTIV METODLAR YORDAMIDA TASHKIL ETISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 101-107.
5. Murodov, O. T. R. (2024). INTERNET XAVFSIZLIGI BO 'YICHA BILIMLARNI O 'QUVCHILARGA YETKAZISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 66-72.
6. Murodov, O. T. R. (2024). ALGORITMLARNI MAKTAB O 'QUVCHILARIGA O 'RGATISH: SAMARALI METODIKALAR. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 87-93.
7. Murodov, O. T. R. (2024). ALGORITMLARNI MAKTAB O 'QUVCHILARIGA O 'RGATISH: SAMARALI METODIKALAR. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 87-93.
8. Murodov, O. T. R. (2024). INFORMATIKA DARSLARIDA ZAMONAVIY O 'QUV TEXNOLOGIYALARI VA VOSITALARIDAN FOYDALANISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 80-86.
9. Murodov, O. T. R. (2024). RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI O 'QUV JARAYONIGA INTEGRATSIYA QILISH USULLARI. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 108-114.
10. TO'RAQULOVICH, M. O. (2025). ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNI TA'LIMDA QO'LLASH IMKONIYATLARI VA UNING ISTIQBOLLARI. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(2), 102-106.
11. To'raqulovich, M. O. (2024). OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA AXBOROT KOMMUNIKASIYA TEXNOLOGIYALARI DARSLARINI TASHKIL ETISHDA ZAMONAVIY USULLARDAN FOYDALANISH. *PEDAGOG*, 7(6), 63-74.
12. Muradov, O. (2024, January). IN TEACHING INFORMATICS AND INFORMATION TECHNOLOGIES REQUIREMENTS. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 3, No. 1, pp. 97-102).
13. To'raqulovich, M. O. (2024). OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIMNING INNOVATION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH. *PEDAGOG*, 7(5), 627-635.

14. Murodov, O. (2024). DEVELOPMENT OF AN AUTOMATED SYSTEM FOR CONTROLLING TEMPERATURE AND HUMIDITY IN PRODUCTION ROOMS. *Development and innovations in science*, 3(1), 84-93.
15. Murodov, O. (2024). TA'LIM TEKNOLOGIYALARINING ILMUY-NAZARIY ASOSLARI. *Science and innovation in the education system*, 3(3), 155-160.
16. Murodov, O. (2023). INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA INFORMATIKA VA AXBOROT TEKNOLOGIYALARI FANINI O'QITISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 3(4), 77-81.
17. To'raqulovich, M. O. (2024). IMPROVING THE TEACHING PROCESS OF IT AND INFORMATION TECHNOLOGIES BASED ON AN INNOVATIVE APPROACH. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 851-859.
18. Murodov, O. (2024). DEVELOPMENT AND INSTALLATION OF AN AUTOMATIC TEMPERATURE CONTROL SYSTEM IN ROOMS. *Solution of social problems in management and economy*, 3(2), 91-94.
19. Muradov, O. (2024). APPLIED TO THE CURRENT TRAINING PROCESS REQUIREMENTS. *Инновационные исследования в науке*, 3(1), 54-63.
20. Murodov, O. (2024). DEVELOPMENT OF AN AUTOMATED PARAMETER CONTROL SYSTEM ROOMS AND WORKSHOPS BASED ON CLOUD TECHNOLOGIES. *Академические исследования в современной науке*, 3(2), 16-27.
21. Muradov, O. (2024, January). Application of basic principles and rules of innovative pedagogical technologies to educational processes. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 3, No. 1, pp. 46-55).
22. Turakulovich, M. O. (2024). DEVELOPMENT AND INSTALLATION OF AN AUTOMATIC TEMPERATURE CONTROL SYSTEM IN ROOMS. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, 1(2), 72-77.
23. Muradov, O. (2024). Basic principles and rules of innovative pedagogical technologies in the educational process. *Models and methods in modern science*, 3(1), 84-93.
24. Torakulovich, M. O. (2024). Innovative information technologies and new methods and tools for their application in today's education. *Central Asian Journal Of Education and Innovation*, 3(2-2), 83-92.
25. Murodov, O. T. R. (2023). INFORMATIKA FANINI O 'QITISHDA YANGI INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH METODIKASI. *GOLDEN BRAIN*, 1(34), 130-139.
26. Murodov, O. T. R. (2023). Zamonaliv ta'limga axborot texnologiyalari va ularni qo 'llash usul va vositalari. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(11), 481-486.
27. Murodov, O. T. R. (2023). INFORMATIKA DARSLARINI TASHKIL ETISHDA INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH. *GOLDEN BRAIN*, 1(32), 194-201.
28. Муродов, О. Т. (2023). РАЗРАБОТКА АВТОМАТИЗИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ТЕМПЕРАТУРЫ И ВЛАЖНОСТИ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ КОМНАТАХ. *GOLDEN BRAIN*, 1(26), 91-95.